

Grammaticaoefeningen

4 Sociale contacten

Signaalwoorden en verschillende vormen van woorden

Oefening 1

Bespreek de vragen.

- 1 Kijk nog eens in het boek op bladzijde 100 naar 'Signaalwoorden'. Begrijp je al deze woorden, denk je?
 - a Nee, ik heb nog meer uitleg nodig van de docent. Ik onderstreep de woorden die ik niet goed begrijp.
 - b Ja, ik denk dat ik ze begrijp. Ik ga oefening 2 en 3 op dit werkblad maken om dit te controleren.

- 2 Kijk nog eens in het boek op bladzijde 101 naar 'Verschillende vormen van woorden'. Begrijp je wat deze verschillende vormen betekenen, denk je?
 - a Nee, ik heb nog meer uitleg nodig van de docent. Ik onderstreep wat ik niet goed begrijp.
 - b Ja, ik denk dat ik ze begrijp. Ik ga oefening 4 tot en met 8 op dit werkblad maken om dit te controleren.

Oefening 2

Zinnen met signaalwoorden. Welke zin is goed? Kies het goede antwoord.

- 1 Ik ben vandaag met de bus gekomen,
 - a dus mijn fiets is kapot.
 - b mijn fiets is namelijk kapot.
 - c maar mijn fiets is kapot.

- 2 In de les oefenen we veel met spreken,
 - a maar schrijven oefenen we ook.
 - b we oefenen bijvoorbeeld met schrijven.
 - c om met schrijven te oefenen.

- 3 Sheril heeft heel veel geleerd,
 - a daarom is ze niet voor het examen geslaagd.
 - b toch is ze niet voor het examen geslaagd.
 - c omdat ze niet voor het examen is geslaagd.

- 4 Eerst doe ik boodschappen,
 - a terwijl ik ga koken.
 - b voordat ik ga koken.
 - c en daarna ga ik koken.

- 5 Als je wilt veranderen van zorgverzekering, moet je dat nog dit jaar doen.
 - a Je moet de verandering dus vanaf 31 december doorgeven.
 - b Je moet de verandering dus uiterlijk 31 december doorgeven.
 - c Je moet de verandering dus ten minste 1 januari doorgeven.

- 6 Het bedrag voor de cursus is
 - a ten minste kopieën.
 - b inclusief kopieën.
 - c bijvoorbeeld kopieën.

- 7 Om goed Nederlands te leren, moet je niet alleen naar de les komen,
 - a maar toch huiswerk maken.
 - b want je moet huiswerk maken.
 - c maar ook huiswerk maken.

- 8 We zijn nu bezig met 'uitvoeren'
 - a inclusief terugkijken.
 - b en hieronder gaan we terugkijken.
 - c en toch gaan we terugkijken.

- 9 Ik heb een klein autootje.
 - a Er kunnen minimaal vier mensen in.
 - b Er kunnen ten minste vier mensen in.
 - c Er kunnen maximaal vier mensen in.

- 10 Ik vind hardlopen leuk. Ik probeer dan tien kilometer
 - a zo snel mogelijk te lopen.
 - b inclusief te lopen.
 - c daarna te lopen.

Oefening 3

Vul het goede woord in.

Kies uit:

daarom • daarna • maar • namelijk • maximaal

- 1 Yasmina wil graag op bezoek bij oudere mensen, _____ ze spreekt nog niet goed genoeg Nederlands.
- 2 Oudere mensen zijn soms eenzaam. _____ zijn ze blij met een bezoek.
- 3 Eerst wil ik beter Nederlands leren. _____ ga ik vrijwilligerswerk doen.
- 4 Ik moet veel oefenen. Ik wil _____ graag slagen voor het examen.
- 5 In een groep kunnen _____ 15 cursisten zitten.

Kies uit:

niet alleen • als • dus • hieronder • minimaal

- 6 Ik wil _____ Nederlands leren, maar ook nog Engels.
- 7 Dit is zin 7 en _____ staat zin 8.
- 8 Hij moet werken, _____ hij kan niet naar de les.
- 9 _____ ik geslaagd ben, geef ik een feestje.
- 10 Je moet _____ 1 uur per dag huiswerk maken.

Kies uit:

ook • omdat • uiterlijk • voordat • mogelijk • vanaf

- 11 Thomas doet boodschappen voor de barbecue en hij maakt _____ muziek.
- 12 Je moet je _____ 1 augustus aanmelden voor de cursus.
- 13 _____ je naar huis gaat, moet je eerst klaar zijn met de toets.
- 14 Ik ga naar de les, _____ ik goed Nederlands wil leren.
- 15 De dierentuin is geopend _____ 9 uur.
- 16 Ik probeer de toets zo goed _____ te maken.

Kies uit:

bijvoorbeeld • inclusief • ten minste • toch • terwijl • om

- 17 Het bedrag voor de barbecue is _____ drankjes.
18 Hij is ziek, maar hij gaat _____ naar school.
19 In de dierentuin zijn veel dieren, _____ zebra's en leeuwen.
20 Voor de cursus moeten er _____ vier cursisten zijn. Anders gaat de cursus niet door.
21 _____ ik huiswerk maak, luister ik naar muziek.
22 Ik ga naar school _____ Nederlands te leren.

Verschillende vormen van woorden

1 of meer?

In de dierentuin zijn *zebra's*. meer dan 1 zebra
Hier ligt het grote *parkeerterrein*. 1 parkeerterrein

groot of klein?

Ik koop een *brood* bij de bakker. groot
Ik eet soep met een *broodje*. klein

Oefening 4

Is het *cursieve* woord 1 of meer? Onderstreep het goede antwoord.

- 1 De *tarieven* staan op de website. 1 / meer dan 1
2 Het parkeerterrein ligt pal voor de *ingang*. 1 / meer dan 1
3 Koop je *entreebewijzen* online. 1 / meer dan 1
4 *Vrijwilligers* gezocht. 1 / meer dan 1
5 Uw *bezoek* breekt de dag. 1 / meer dan 1
6 De *afspraken* voor de bezoeken maakt u zelf. 1 / meer dan 1
7 De *adressen* onder aan de brief. 1 / meer dan 1
8 De *barbecue* is in het speeltuintje. 1 / meer dan 1

Kijk nu naar deze woorden. Ze staan niet in een zin. Is het 1 of meer?

- 9 openingstijden 1 / meer dan 1
10 minuten 1 / meer dan 1
11 huisbezoeken 1 / meer dan 1
12 ouderen 1 / meer dan 1

13	contactpersoon	1 / meer dan 1
14	Rotterdamers	1 / meer dan 1
15	75-plussers	1 / meer dan 1
16	taal	1 / meer dan 1
17	verzekering	1 / meer dan 1
18	buurtbewoners	1 / meer dan 1
19	volwassene	1 / meer dan 1
20	bedragen	1 / meer dan 1
21	salades	1 / meer dan 1
22	strookje	1 / meer dan 1
23	spullen	1 / meer dan 1
24	boodschappen	1 / meer dan 1

Oefening 5

Is het cursieve woord groot of klein? Onderstreep het goede antwoord.

1	De barbecue is in het <i>speeluintje</i> .	= De speeltuin is <i>groot</i> / <i>klein</i> .
2	De leukste binnenspeeltuin van Nederland.	= De speeltuin is <i>groot</i> / <i>klein</i> .
3	Welkom met een <i>drankje</i> .	= Het drinken is <i>groot</i> / <i>klein</i> .
4	Het <i>strookje</i> bij de brief.	= Het strookje is <i>groot</i> / <i>klein</i> .

Oud - ouder - oudst

Mijn buurvrouw Miep is 80. Zij is *oud*. Haar man Bert is 85. Bert en Frans zijn een tweeling. Maar de zus van Miep, Anneke, is 90.
Bert is ouder dan Miep, maar jonger dan Anneke. Frans is even oud als Bert.
Anneke is de oudste van de vier.

Oefening 6

Bij welk woord hoort het?

Kies uit:

actief • leuk • mooi • oud

1	De <i>leukste</i> binnenspeeltuin van Nederland.	_____
2	Bewoners van 75 jaar en <i>ouder</i> .	_____
3	Een van de <i>mooiste</i> dierentuinen.	_____
4	U helpt ouderen om <i>actiever</i> te worden.	_____

Oefening 7

Lees de informatie. Zijn de zinnen waar of niet waar?

In Bronkhorst wonen 157 mensen. Dat is de kleinste stad van Nederland.
In Capelle wonen 70.000 mensen.
In Delft wonen iets meer dan 100.000 mensen.
In Leeuwarden wonen ook iets meer dan 100.000 mensen.
In Utrecht wonen 330.000 mensen.
In Rotterdam wonen 620.000 mensen.
In Amsterdam wonen 820.000 mensen. Dat is de grootste stad van Nederland.

Een grote stad of een kleine stad?

1	Delft is groter dan Capelle.	waar / niet waar
2	Delft is kleiner dan Utrecht.	waar / niet waar
3	Capelle is de kleinste stad van Nederland.	waar / niet waar
4	Utrecht is groter dan Rotterdam.	waar / niet waar
5	Leeuwarden is groter dan Utrecht.	waar / niet waar
6	Rotterdam is de grootste stad van Nederland.	waar / niet waar
7	Delft is ongeveer even groot als Leeuwarden.	waar / niet waar
8	Bronkhorst is kleiner dan Capelle.	waar / niet waar

Meer of minder mensen?

9	In Rotterdam wonen meer mensen dan in Amsterdam.	waar / niet waar
10	In Utrecht wonen minder mensen dan in Rotterdam.	waar / niet waar
11	In Leeuwarden wonen ongeveer evenveel mensen als in Delft.	waar / niet waar
12	In Utrecht wonen meer mensen dan in Delft.	waar / niet waar
13	In Rotterdam wonen evenveel mensen als in Utrecht.	waar / niet waar
14	In Bronkhorst wonen de meeste mensen.	waar / niet waar
15	In Bronkhorst wonen de minste mensen.	waar / niet waar
16	In Amsterdam wonen de meeste mensen.	waar / niet waar

Oefening 8

Geef een kort antwoord.

1	Wat vind je lekkerder: thee of koffie?	_____
2	Wat eet je vaker: aardappelen of rijst?	_____
3	Welke groente eet je het vaakst?	_____
4	Wie is de oudste in jouw familie?	_____

Grammaticaoefeningen bij hoofdstuk 4 Lezen, hoe doe je dat?

- 5 Wie is de jongste in jouw familie? _____
- 6 Wat is de grootste stad in jouw land? _____
- 7 Wat is duurder: een auto of een fiets? _____
- 8 Waar wonen meer mensen: in Nederland of in jouw land?

- 9 Wat kun je beter: Nederlands spreken of Nederlands schrijven?

- 10 Waar is het warmer: in jouw land of in Nederland?

- 11 Wat is het warmste seizoen? _____
- 12 Wie is er even oud als jij? _____
- 13 Welke taal spreek jij het best? _____
- 14 Wat doe je liever: wandelen of hardlopen? _____
- 15 Welke sport doe jij het liefst? _____

Verwijswoorden voor dingen of een plaats: *er, hier en daar*

Hier of daar zijn verwijswoorden voor een plaats. *Er* kan ook *daar* betekenen.

Bijvoorbeeld:

In de speeltuin kunnen de kinderen spelen. Ze kunnen *er* ook meer over de dieren leren.

Waar kunnen de kinderen meer leren? De kinderen kunnen in de speeltuin ook meer over de dieren leren.

Er, hier of *daar* zijn soms ook verwijswoorden voor dingen.

Dan staan ze bij een woord als: *achter, in, op, over, naast, onder, voor, na, naar, enzovoort.*

Bijvoorbeeld:

Dit is mijn tas. Mijn boek zit *erin*. Mijn telefoon zit *er* ook *in*.

Waar zitten het boek en de telefoon in? Het boek en de telefoon zitten in de tas.

O ja, je hebt een nieuwe fiets. *Daar* heb je *over* verteld.

Waar heb je over verteld? Je hebt *over de fiets* verteld.

Oefening 9

In deze zinnen uit de teksten van hoofdstuk 4 staan verwijswaarden. Wat betekenen ze?

- 1 In tekst 2b staat: 'Als vrijwilliger gaat u op bezoek bij Rotterdammers van 75 jaar en ouder. De afspraken hiervoor maakt u zelf.'
Welke afspraken maak je zelf?
 - a de afspraken voor het bezoek bij Rotterdammers van 75 jaar en ouder
 - b de afspraken met de vrijwilliger

- 2 In tekst 2c staat: 'Een keer moest iemand huilen, omdat ze al zo lang geen bezoek had ontvangen.'
Wie moest huilen?
 - a de vrijwilligster
 - b de vrouw die bezoek kreeg

- 3 In tekst 3a staat: 'Als het niet regent, houden we de barbecue in het speeltuintje in onze straat. Wil je eraan meedoen, vul dan het strookje onder aan de brief in.'
Waar kun je aan meedoen?
 - a aan de barbecue
 - b aan het spelen

- 4 In tekst 3b staat: 'Kruis op het strookje hieronder aan welke taak je wilt hebben.'
Waar is het strookje?
 - a onder de brief
 - b onder de barbecue

Oefening 10

Wat betekenen deze werkwoordsvormen? Vul de woorden in.

Kies uit:

invullen • kunnen • moet • open • spreken • zoeken

- 1 In tekst 1b staat: Diergaarde Blijdorp is dagelijks *geopend* vanaf 9 uur.
= De dierentuin is dagelijks _____ om 9 uur.
- 2 In tekst 2a staat: Vrijwilligers *gezocht*. = Ze _____
vrijwilligers.
- 3 In tekst 2b staat: Sommige mensen hebben allang niemand meer *gesproken*.
= Sommige mensen _____ niet zo vaak met iemand.
- 4 In tekst 2c staat: Een keer *moest* iemand zo huilen.
= Iemand _____ huilen.
- 5 In tekst 2c staat: Ook mooi dat we dit *konden* doen.
= We _____ dit doen.
- 6 In tekst 3b staat: Breng het *ingevulde* strookje uiterlijk 31 juli naar één van de
adressen.
= Je moet het strookje _____.

Oefening 11

Controleer oefening 1 tot en met 10 met de antwoorden op de website.

Begrijp je de fouten?

ja / nee, ik heb nog uitleg nodig van de docent